

MAGAZIN

ELŐFIZETÉS

TÁRSASJÁTÉK

20. század

Újkor

Középkor

Ókor

Őskor

Hírcentrum | Kvíz | e-folyóirat

Kalifornia magyar aranya

Az izzógyár nappali zaja miatt éjjel végezte el Hold-kísérletét Bay Zoltán és csapata

2020. február 6. 08:33 MTI

Keresés a Múlt-koron keresés

Legfrissebb Legolvasottabb

Elemi erővel hódította meg a gyászba borult Amerikát a Beatles 08:39

Arany, tűz és akasztófa: karanténintézkedések a történelemben a 2013-2016-os ebolajárvány tükrében tegnap

Kétszeresére emelték a Picasso-festményt eladni próbáló bankár büntetését tegnap

Tanárt nem talált, egyedül tanult meg rockzenét játszani Radics Béla tegnap

Egységes téglákat használtak 7000 évvel ezelőtt a Jordán völgyében tegnap

Bekerült Hitler „belső körébe”, de a nyilvánosság elől rejtve maradt Eva Braun tegnap

Új algoritmusok segítenek feltárni a da Vinci festményei alatt rejlő, elfeledett alakokat tegnap

Az idővel versenyt futva digitalizáltak több tízezer régi fényképet a Néprajzi Múzeumban tegnap

Kalifornia magyar aranya

hirdetés

NAV által elfogadott számlázó

Számlázz ingyenesen

NAV online adatszolgáltatásra képes online számlázó program!

szamlazz.hu

NYIT

74 éve, 1946. február 6-án Bay Zoltán fizikus és kutatócsoportja saját fejlesztésű radarral, a világon egyedülálló eljárással mérte meg a Föld-Hold-távolságot, ez a kísérlet alapozta meg a rádiócsillagászat tudományát.

Bay Zoltán (kép forrása: vasarnap.hu)

Korábban

**Nem kis egója miatt léphetett csupán a másodikként a Holdra Buzz Aldrin
Miként érthette váratlanul az amerikaiakat a Pearl Harbor elleni japán támadás?
Az „őrült ludótól” a légtérelenőrző repülőkhig**

Az 1900-ban született Bay Zoltán harmincévesen már az ország legfiatalabb tanszékvezető professzora volt a szegedi egyetem elméleti fizikai tanszékén, majd a Műegyetemen ő hozta létre az atomfizikai tanszéket, és 1936-tól az Egyesült Izzó kutatólaboratóriumát is vezette.

Miután Magyarország belépett a második világháborúba, idővel számításba kellett venni, hogy az országot bombatámadások érhetik.

Az ellenséges repülőgépek észlelésére alakult meg 1942-ben a Hadi Műszaki Tanács javaslatára, szigorú titoktartás mellett a Tungram kutatólaboratóriumában a mikrohullámú és lokátor kutató csoport. A Bay Zoltán vezette mintegy negyven mérnök és fizikus feladata a légvédelmi radar kifejlesztése volt.

A fejlesztés a német eredményeket felhasználva különleges mikrohullámú triódák alkalmazására épült. Munkájuk első gyümölcse 1943-ban született meg, amikor a Tungram tetején felállított kísérleti lokátor észlelte a Dunán haladó hajók és uszályok jeleit.

Órangyal a családban

Az időseknek készült távfelügyeleti okosórával biztonságban tudhatod a távollévő szeretteidet.

Elérhető akár havi **2.490 Ft-tól**

KEDVEZMÉNYES VÁSÁRLÁS

Az első hazai gyártású lokátort a János-hegyen állították fel, ám a hely nem volt megfelelő, ezért áthelyezték Sári község mellé, ahol 1943. december 20-án kezdett üzemelni, és 18 kilométerről észlelte a tárgyakat.

A második berendezés Jászkisérre került vadászrepülő-felderítő lokátorként, s jöhet 300 kilométer hatósugarúra tervezték, tiszta időben az Alpok 800 kilométerre lévő hegyeit is érzékelte.

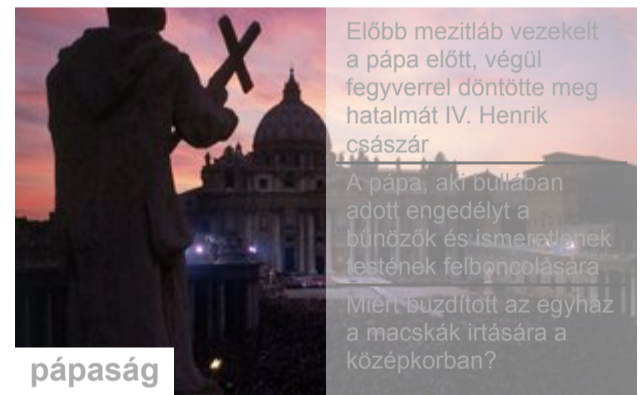
A csoport által fejlesztett berendezés 1944-ben 60 kilométer távolságból volt képes észlelni az ellenséges repülőgépeket. Bay Zoltán és csoportja politikai szerepet is játszott, a kiugrási kísérlet előkészítésekor az ő segítségével létesítettek titkos rádióhidat Budapest és London között.

MÁR KAPHATÓ
a Múlt-kor társasjátéka

1500 kérdés a történelem,
az irodalom és a művészet
témaköréből, külön feladatok,
különleges küldetések, két darab
játéktábla és megannyi izgalom
egy kis dobozban.

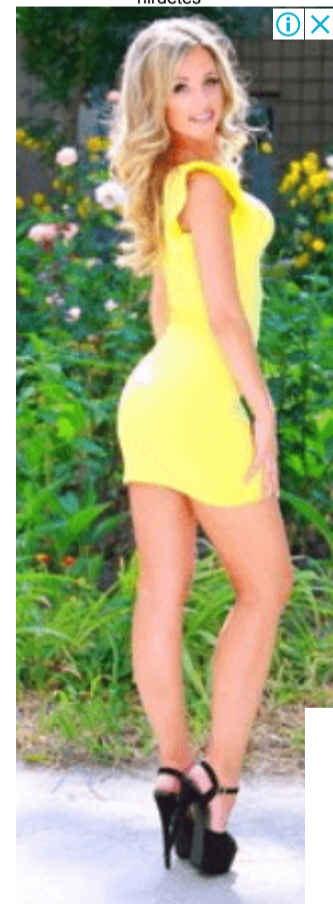
MEGRENDELEM

pápaság

Előbb meztitáb vezekelt a pápa előtt, végül fegyverrel döntötte meg hatalmát IV. Henrik császár
A pápa, aki büllában adott engedélyt a bűnözők és ismeretlenek testének felboncolására
miért szúdtott az egyház a macskák irtására a középkorban?

hirdetés

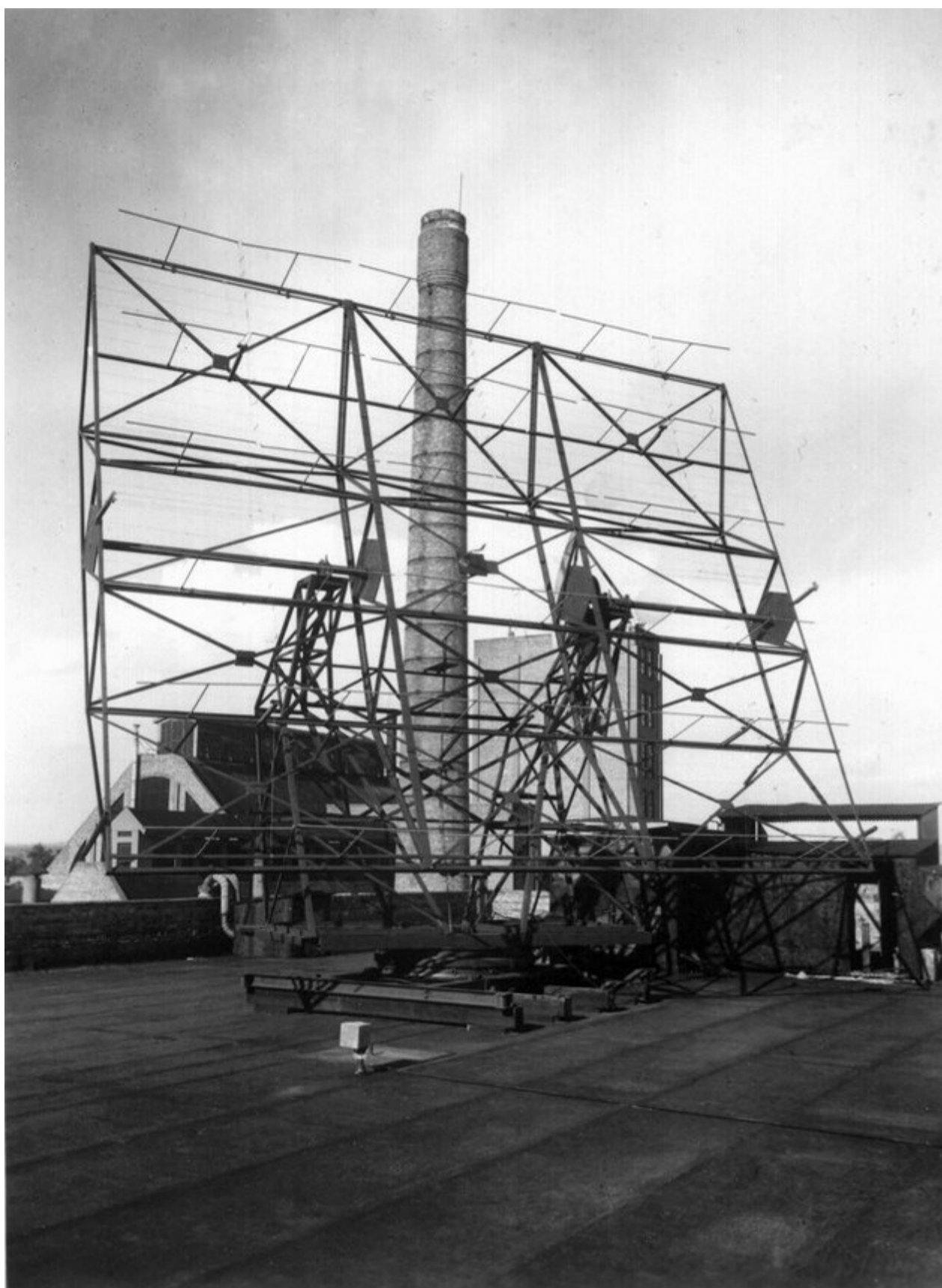

SHE DOESN'T LIKE TO BE ALONE

Best Russian Datin

JÁTSSZON!

Miről híresült el I. Miklós pápa?

A magyar holdradar antennája (kép forrása: Wikimedia Commons)

1944 márciusában azt mondta munkatársainak: „Meg fogjuk lokátorozni a Holdat, s megnézzük, miként érkeznek vissza a jelek!” Addig csak feltételezték, hogy a Földről küldött mikrohullámú jelek eléri a Hold felszínét, és az sem volt biztos, hogy a visszavert jeleket a világűr rádiózajában észlelni lehet.

A háború azonban hátráltatta a munkát, telepeiket többször is költöztetni kellett. Először Nógrádverőcén, akadozó áramszolgáltatás mellett zajlottak a kísérletek, majd visszahelyezték őket az újpesti Egyesült Izzó gyárába.

A nyilas hatalomátvételt követően a sorköteles tudósokat besorozták, a zsidó származásúakat Bay Zoltán életét is kockáztatva védelmezte (1998-ban posztumusz megkapta a Világ Igaza-kitüntetést).

A szovjetek Budapest ostroma alatt, 1945. január 10-én elfoglalták a gyárat, a berendezéseket leszerelték és elszállították.

Bay és munkatársai a harcok befejeződése után kénytelenek voltak új berendezést építeni, hogy folytathassák a kísérleteket.

Végül a Standardtól kölcsönkapott 2,5 méteres felderítőradarral és egy saját tervezésű, nagyméretű síkantennával kezdhették meg 1945 nyarán a kísérletezést, de a készülék - kényszerből - hosszabb hullámhosszon működött, ami számottevően rontotta a jel-zaj arányt.

A legnagyobb gondot az okozta, hogy a rendelkezésre álló energia kevés volt, a zavaró zaj pedig becslésük szerint tízszeresen múlta felül a visszaérkező jeleket. Ezért a visszaérkező jelek összegzését javasolta, s az ötlet bevált.

- Férfinak öltözött nőpápa volt
- Bezáratta az athéni egyetemet
- Oklevelet hamisított a pápaság hatalmi igényeinek alátámasztására

játszom!

Megosztás

TÖRTÉNELMI ADATTÁRAK

keresés
összetett keresés

MI TÖRTÉNT A SZÜLINAPOMON?

február 7 keresés

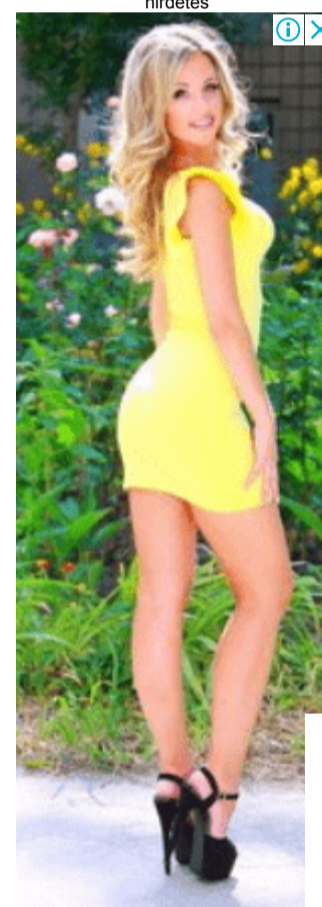
MAI ÉVFORDULÓK

FEBRUÁR 7.

- 1292 II. Károly nápolyi király fia támogatására szólít fel
- 1386 Merényletet követnek el II. (Kis) Károly ellen
- 1992 Maastrichtben aláírják az Európai Unióról szóló egyezményt

Az összes mai évforduló

hirdetés

SHE
DOESN'T
LIKE TO
BE ALONE

Best Russian Datin

Múlt-kor történelmi p...

129 730 kedvelés

Tetszik az oldal

Bolt felkeresése

Az ismerőseid közül te lehetsz az első, akinek ez tetszik.

hirdetés

Kép forrása: gyulaihirlap.hu

Számos vakpróba után az értékelhető Hold-visszhang kísérletre 1946. február 6-án, éjjel került sor. (A kísérleteket éjjel végezték, mert napközben a rádiócsövek gyártásához használt gépek zavarták a műszereket.)

A jeleket összegző coulométerben 4 százalékkal haladta meg a jelszint a pusztán csak a zaj érzékelésére felállított eszközben mért értéket, amit magas értéknek könyvelték el, úgyhogy sikeresnek ítélték a kísérletet.

Másnap Bay sajtótájékoztatón jelentette be az eredményt, bár örömeiket árnyalta, hogy összehasonlíthatatlanul jobb körülmények között dolgozó amerikai tudósok néhány héttel korábban ugyancsak jeleket küldtek és fogadtak a Hold felszínéről.

A magyar kísérletek során azonban más, újszerű és szellemes megoldást alkalmaztak, ma az amerikai és a magyar tudósokat együtt tartják a rádiócsillagászat megteremtőinek. Bay Zoltán külföldön is tartott előadásokat, s így nemzetközi elismerést szerzett csoportjának és az Egyesült Izzó vállalatnak.

A tudós 1948-ban elhagyta Magyarországot. Az Egyesült Államokban lett professzor, majd az Amerikai Méréstudományi Intézet osztályvezetője, ahol a fény sebességének mérésével foglalkozott, s ő fogalmazta meg a méter 1983-ban elfogadott definícióját.

Tervei között szerepelt egy hatalmas rádiótávcső megépítése, amely nem állt volna másból, mint egy földbe ásott, nagy mélyedésből, melyet fémmel burkoltak volna be.

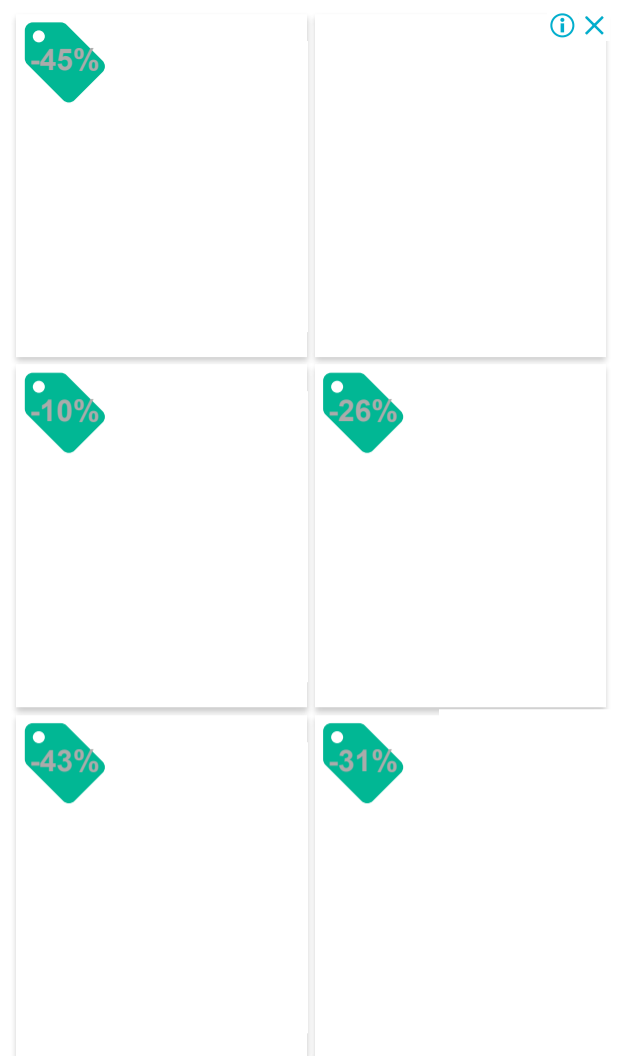
Miután megismerkedett az Amerikában használatos technológiával, elállt tervétől, pedig számos támogatója akadt volna. Ötlete nem veszett a feledés homályába: Puerto Ricóban hasonló elven építettek rádiótávcsövet.

Ajánlom Megosztás 217 ember ajánlja ezt. [Regisztrálj](#), hogy megnézd, mit ajánlanak ismerőseid.

Olvasta már a Múlt-kor történelmi magazin legújabb számát?

KEDVEZMÉNYES ELŐFIZETÉS 1 ÉVRE (4 szám)

Adja meg e-mail címét, és hetente megküldjük Önnek a Múlt-kor legjobb írásait!

Múlt-kor magazin 2013/ősz